European Commission

TWEGIBIET TAL-KUMMISSJONI EWROPEA

GĦAR-RAPPORT SPEĊJALI TAL-QORTI EWROPEA TAL-AWDITURI

Appoġġ tal-UE għar-reġjuni tal-faħam

Enfasi limitata fuq it-tranżizzjoni soċjoekonomika u tal-enerġija

Werrej

SOMMARJU EŻEKUTTIV (Paragrafi I-VII) 2

INTRODUZZJONI (Paragrafi 1-21) 3

AMBITU U APPROĊĊ TAL-AWDITJAR (Paragrafi 22-25) 3

OSSERVAZZJONIJIET (Paragrafi 26-56) 4

KONKLUŻJONIJIET U RAKKOMANDAZZJONIJIET (Paragrafi 57-63) 6

Rakkomandazzjoni 1 — Iċċekkja li l-Fond għal Tranżizzjoni Ġusta jintuża b'mod effettiv u effiċjenti biex itaffi l-impatt soċjoekonomiku tat-tranżizzjoni lejn in-newtralità klimatika fir-reġjuni b'użu intensiv tal-faħam u tal-karbonju 6

Rakkomandazzjoni 2 — Ikkondividi l-prattiki tajbin għall-kejl u l-ġestjoni tal-emissjonijiet tal-metan 6

Dan id-dokument jippreżenta t-tweġibiet tal-Kummissjoni Ewropea għall-osservazzjonijiet ta' Rapport Speċjali tal-Qorti Ewropea tal-Awdituri, f'konformità mal-Artikolu 259 tar-Regolament Finanzjarju u li għandhom jiġu ppubblikati flimkien mar-Rapport Speċjali.

SOMMARJU EŻEKUTTIV (Paragrafi I-VII)

Tweġibiet tal-Kummissjoni:

I. Il-Kummissjoni hija sodisfatta bir-Rapport Speċjali tal-QEA dwar l-appoġġ tal-UE għar-reġjuni tal-faħam.

Filwaqt li l-pass tat-tnaqqis tal-faħam ivarja b'mod sinifikanti bejn l-Istati Membri, il-produzzjoni primarja ta' fjuwils fossili solidi fl-EU-27 diġà qed tonqos b'mod strutturali minn tal-inqas is-snin 1990. L-evoluzzjoni tal-importazzjonijiet tal-fjuwils fossili solidi hija simili għal dik tal-produzzjoni primarja – stabbli jew qed tonqos. Fil-livell tal-EU-27, is-sostituzzjoni tal-fjuwils fossili solidi domestiċi għal dawk importati kienet l-aktar l-aktar marġinali.

F'dawn l-aħħar snin, l-eliminazzjoni gradwali tal-faħam ġiet rikonoxxuta bħala kruċjali fit-tranżizzjoni lejn Ewropa newtrali għall-klima sal-2050, bil-Patt Ekoloġiku Ewropew jirrikonoxxi b'mod speċifiku li l-ebda persuna u l-ebda post m'għandhom jitħallew lura.

II. Il-fondi tal-politika ta' koeżjoni, li jiffukaw fuq it-tnaqqis tad-disparitajiet fl-Ewropa u t-trawwim tal-koeżjoni ekonomika, soċjali u territorjali, ikkontribwew b'mod sinifikanti għall-għanijiet tal-UE dwar il-klima u l-enerġija. Madankollu, it-"tranżizzjoni soċjoekonomika u enerġetika" tar-reġjuni tal-faħam ma kinitx għan speċifiku tal-qafas legali li jirfed il-fondi tal-politika ta' koeżjoni 2014-2020.

B'kuntrast ma' dan, il-Fond għal Tranżizzjoni Ġusta (JTF) ta' EUR 19.3 biljun, introdott bħala parti mill-fondi tal-politika ta' koeżjoni 2021–2027, huwa ddedikat speċifikament biex jappoġġa lir-reġjuni u lin-nies li qed jiffaċċjaw l-akbar impatti soċjali, tal-impjiegi, ekonomiċi u ambjentali tat-tranżizzjoni lejn ekonomija tal-Unjoni newtrali għall-klima sal-2050.

III. Il-bażi ġuridika tal-politika ta' koeżjoni 2014–2020 ma kien fiha l-ebda objettiv speċifiku fir-rigward tal-appoġġ għat-tranżizzjoni enerġetika tar-reġjuni tal-faħam u, b'mod aktar ġenerali, ma kienet tinkludi l-ebda dispożizzjoni speċifika għar-reġjuni tal-faħam. L-Istati Membri ma kellhom l-ebda obbligu li jittrattaw ir-reġjuni tal-faħam b'mod partikolari meta ġew innegozjati l-programmi 2014-2020. Barra minn hekk, l-Istati Membri għandhom id-dritt li jiddefinixxu t-taħlita tal-enerġija tagħhom u b'hekk is-sehem tal-fjuwils fossili, sakemm dawn jikkonformaw mal-obbligi legali tagħhom.

IV. Filwaqt li huwa r-rwol tal-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali (FEŻR) li joħloq l-impjiegi, il-Fond Soċjali Ewropew (FSE) huwa l-istrument ewlieni tal-UE li jappoġġja l-opportunitajiet ta' impjieg u l-ħiliet tan-nies.

V. Il-programmazzjoni tal-JTF tqis bis-sħiħ il-ħtieġa tar-reġjuni tal-faħam, tal-pit u tax-shale bituminuż kif ukoll tar-reġjuni intensivi fil-karbonju.

Il-JTF inizjalment ġie propost b'EUR 8.45 biljun, u fid-dawl tal-isfidi soċjoekonomiċi sinifikanti assoċjati mat-tranżizzjoni f'kuntest ta' rkupru wara l-pandemija, kien ukoll mogħni b'EUR 10.87 biljun taħt Next Generation EU, biex jilħaq ammont totali ta' EUR 19.3 biljun. L-investimenti tal-JTF huma mfassla speċifikament biex jappoġġaw lir-reġjuni u t-territorji l-aktar milquta mit-tranżizzjoni u huma kkomplementati minn investimenti taħt il-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza li jappoġġaw it-tranżizzjoni effettiva lejn in-newtralità klimatika fil-kuntest ekonomiku diffiċli attwali.

VII. Il-Kummissjoni taċċetta r-rakkomandazzjonijiet.

INTRODUZZJONI (Paragrafi 1-21)

Tweġibiet tal-Kummissjoni:

16. Il-Komunikazzjoni REPowerEU, adottata f'Marzu 2022, għandha żewġ objettivi, jiġifieri fix-xhur li ġejjin, li tnaqqas id-dipendenza fuq l-importazzjonijiet tal-fjuwils fossili mir-Russja għall-gass, iż-żejt u l-faħam, u fil-ftit snin li ġejjin, li tnaqqas id-dipendenza fuq il-fjuwils fossili importati kollha billi taċċellera t-twettiq tal-Patt Ekoloġiku Ewropew. Għalhekk, fit-terminu qasir, xi Stati Membri jistgħu jikkunsidraw il-ftuħ mill-ġdid jew l-estensjoni tal-ħajja tal-impjanti eżistenti li jaħdmu bil-faħam bħala tip ta' soluzzjoni "fix-xitwa li jmiss" biex jikkumpensaw għan-nuqqasijiet fil-provvista tal-gass. Dan ikun ifisser li dawn l-impjanti jinżammu online u jkunu lesti li jikkontribwixxu għall-produzzjoni tal-enerġija f'każ ta' domanda massima — u għalhekk jaħdmu biss għal ftit sigħat. Madankollu, dan mhux se jdewwem il-bidla għal sorsi ta' enerġija rinnovabbli, u lanqas se jiddevja l-UE mit-trajettorja ġenerali tagħha tal-2030 u l-2050. Dan jimplika biss li fi żmien qasir ħafna, il-faħam jista' jkun meħtieġ biex ikopri kwalunkwe lakuna potenzjali fil-provvisti tal-gass.

19. Filwaqt li ma kien jeżisti l-ebda programm iddedikat b'mod partikolari għar-reġjuni tal-faħam, ir-rapport ġustament jiddikjara li dawn ir-reġjuni jistgħu jibbenefikaw minn fondi eżistenti bħall-FEŻR, il-FSE u l-Fond ta' Koeżjoni, mhux biss fl-2014-2020 iżda wkoll fid-deċennji ta' qabel.

Ir-riżorsi potenzjali disponibbli biex jikkontribwixxu għat-tkabbir u l-impjiegi fir-reġjuni tal-faħam tal-UE fl-2014–2020 ġew stmati għal madwar EUR 32 biljun, fir-rigward tat-18-il reġjun pilota tal-Inizjattiva għar-reġjuni tal-faħam fi tranżizzjoni fi 8-il Stat Membru tal-UE[1].

Barra minn hekk, dan huwa akkumpanjat minn opportunitajiet oħra ta' finanzjament, bħal dawk taħt il-programm LIFE, il-Fond Ewropew ta' Aġġustament għall-Globalizzazzjoni, il-Faċilità Nikkollegaw l-Ewropa u l-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali. Barra minn hekk, fil-passat kienu jeżistu inizjattivi Komunitarji speċifiċi bħar-RECHAR[2].

AMBITU U APPROĊĊ TAL-AWDITJAR (Paragrafi 22-25)

L-ebda tweġiba mill-Kummissjoni.

---

[1] Open Data Platform, Il-politika ta' koeżjoni tappoġġja l-Unjoni tal-Enerġija | *Data* |Fondi Strutturali u ta' Investiment Ewropej (europa.eu)

[2] Inizjattiva Komunitarja dwar il-konverżjoni ekonomika taż-żoni tal-minjieri tal-faħam, Inizjattiva Komunitarja (KE) dwar il-konverżjoni ekonomika taż-żoni tal-minjieri tal-faħam, 1994–1997 | Programm | REG | CORDIS |Il-Kummissjoni Ewropea (europa.eu)

OSSERVAZZJONIJIET (Paragrafi 26-56)

Tweġibiet tal-Kummissjoni:

34. Għadu ma jeżistix rekwiżit legali għat-tħejjija ta' "strateġija soċjoekonomika jew ta' tranżizzjoni tal-enerġija" fil-livell tar-reġjuni tal-faħam. Madankollu, ir-reġjuni li jibbenefikaw mill-JTF issa jridu jfasslu Pjanijiet Territorjali għal Tranżizzjoni Ġusta (TJTPs), li jiddeskrivu t-tranżizzjoni u l-impatti tagħha fir-reġjun tagħhom. Kull TJTP għandu jkun fih deskrizzjoni tal-proċess ta' tranżizzjoni fil-livell nazzjonali, inkluż skeda ta' żmien għall-passi ewlenin ta' tranżizzjoni lejn il-miri għall-klima u l-enerġija tal-2030 u lejn il-mira tan-newtralità klimatika tal-2050. Dawn il-passi għandhom ikunu konsistenti mal-Pjanijiet Nazzjonali għall-Enerġija u l-Klima u mal-Istrateġiji Nazzjonali fit-Tul, b'mod partikolari l-investimenti ppjanati, il-perjodu ta' żmien tal-passi ewlenin ta' tranżizzjoni, il-kontribuzzjoni għall-miri nazzjonali, l-objettivi li għandhom jintlaħqu u l-azzjonijiet li għandhom jittieħdu għat-tranżizzjoni ġusta. Hemm bżonn ukoll li t-TJTP juru evidenza ċara ta' proċess ta' tranżizzjoni u l-impatt tiegħu fil-livell tat-territorju kkonċernat fil-futur qrib (sal-2030 jew qabel).

36. Filwaqt li huwa r-rwol tal-FEŻR li joħloq l-impjiegi, il-FSE huwa l-istrument ewlieni tal-UE li jappoġġja l-opportunitajiet ta' impjieg u l-ħiliet tan-nies. Fir-reġjuni inklużi fl-awditu, il-FSE appoġġa lill-ħaddiema ssensjati biex jgħinhom isibu opportunitajiet ġodda ta' impjieg. Madwar l-UE, 4.4 miljun parteċipant sabu impjieg grazzi għall-appoġġ tal-FSE li diġà jinsabu f'pożizzjonijiet eżistenti jew li għadhom kif inħolqu. Il-JTF li għadu kif inħoloq jiġbor flimkien l-enfasi fuq il-ħolqien tal-impjiegi u l-appoġġ għan-nies, imfassal għall-ħtiġijiet speċifiċi tar-reġjuni l-aktar affettwati mit-tranżizzjoni klimatika.

43. Il-finanzjament pubbliku għandu rwol fundamentali fl-iskattar tal-iffrankar tal-enerġija madwar l-UE f'konformità mal-miri tal-UE u huwa forza ewlenija biex jiżdiedu u jiġu ingranati l-investimenti fl-effiċjenza enerġetika.

L-istudju tal-Kummissjoni msemmi mill-QEA jkopri biss l-iffrankar tal-enerġija fl-2014-2017 eliġibbli skont l-Artikolu 7 tad-Direttiva dwar l-Effiċjenza Enerġetika.

45. Il-JTF ġie stabbilit mill-UE bħala parti mill-Patt Ekoloġiku Ewropew, l-istrateġija tal-UE għat-tranżizzjoni lejn ekonomija newtrali għall-klima, u għandu l-għan li ma jħalli l-ebda reġjun lura fit-tranżizzjoni. Għall-perjodu 2021–2027, il-JTF jalloka EUR 19.3-il biljun (fi prezzijiet attwali) biex jgħin lil dawk ir-reġjuni li huma l-aktar milquta ħażin mit-tranżizzjoni lejn in-newtralità klimatika, billi jtaffi l-impatti soċjoekonomiċi tat-tranżizzjoni. Dan se jkun ta' benefiċċju għar-reġjuni dipendenti fuq il-produzzjoni tal-fjuwils fossili (bħall-faħam, il-linjite, il-pit u x-shale bituminuż) għall-użu tal-enerġija, iżda wkoll għar-reġjuni li jiddependu fuq industriji intensivi fil-karbonju (bħall-azzar, is-siment jew is-sustanzi kimiċi).

Biex jaċċessaw l-appoġġ tal-JTF, kif ukoll taż-żewġ pilastri l-oħra tal-Mekkaniżmu għal Tranżizzjoni Ġusta (JTM), l-Istati Membri jeħtieġ li jistabbilixxu TJTPs, li se jiġu adottati flimkien mal-programmi tal-politika ta' koeżjoni tagħhom, li jkopru l-fondi kollha tal-politika ta' koeżjoni (il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali (FEŻR), il-Fond ta' Koeżjoni (FK), il-Fond Soċjali Ewropew Plus (FSE +) u l-Fond għal Tranżizzjoni Ġusta (JTF)). Il-Kummissjoni stabbiliet il-Pjattaforma għal Tranżizzjoni Ġusta (JTP) f'Ġunju 2020 biex tappoġġa lill-partijiet ikkonċernati kollha fl-użu tal-JTM.

Madankollu, diġà qabel il-ħolqien tal-JTF, il-fondi tal-politika ta' koeżjoni kkontribwew għall-implimentazzjoni tal-miri dwar il-klima u l-enerġija għall-2030 u l-2050, b'nefqa għall-klima ta' 24 % fil-fondi tal-politika ta' koeżjoni u madwar EUR 20 biljun għan-nefqa fuq l-enerġija

sostenibbli. Barra minn hekk, il-programmi tal-politika ta' koeżjoni 2014–2020 investew f'firxa wiesgħa ta' oqsma li jikkontribwixxu għat-tkabbir u l-impjiegi fir-reġjuni kollha tal-UE, inklużi r-reġjuni tal-faħam. F'dan ir-rigward, l-Istati Membri u r-reġjuni użaw ukoll il-fondi għad-dispożizzjoni tagħhom biex jikkontribwixxu għall-inizjattiva Reġjuni tal-Faħam fi Tranżizzjoni, imnedija mill-Kummissjoni fl-2017 bħala parti mill-pakkett Enerġija Nadifa għall-Ewropej kollha. Barra minn hekk, l-UE tappoġġa wkoll it-tranżizzjoni tar-reġjuni tal-faħam permezz tal-impjiegi, il-ħiliet u l-politiki soċjali f'konformità mal-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali, pereżempju permezz ta' inizjattivi leġiżlattivi u mhux leġiżlattivi, bħar-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill dwar l-iżgurar ta' tranżizzjoni ġusta lejn in-newtralità klimatika (adottata b'mod unanimu mill-ministri tal-EPSCO[3] fis-16 ta' Ġunju 2022).

Madankollu, it-"tranżizzjoni soċjoekonomika u enerġetika" tar-reġjuni tal-faħam ma kinitx għan speċifiku tal-qafas legali li jirfed il-fondi tal-politika ta' koeżjoni 2014-2020, u l-Istati Membri ma kellhom l-ebda obbligu li jittrattaw lir-reġjuni tal-faħam b'mod partikolari meta ġew innegozjati l-2014–2020.

46. Il-proposta tal-JTF kienet konformi mar-riżultati tal-konsultazzjoni pubblika dwar il-baġit fit-tul tal-UE wara l-2020 fil-qasam tal-koeżjoni u l-valutazzjoni tal-impatt li twettqet għall-finijiet tar-Regolament għall-FEŻR u l-FK. Il-proposta kienet tirrifletti l-aspettattivi tal-istituzzjonijiet l-oħra tal-UE — il-Parlament Ewropew, il-Kumitat tar-Reġjuni u l-Kunsill tal-Unjoni Ewropea, li kollha appellaw biex jiġu indirizzati l-impatti fuq il-ħaddiema u l-komunitajiet affettwati mit-tranżizzjoni lejn ekonomija newtrali għall-klima għal tranżizzjoni soċjalment ġusta fl-implimentazzjoni tal-Ftehim ta' Pariġi. Il-valutazzjoni tal-ħtiġijiet ta' finanzjament kopriet ukoll fid-Dokument ta' Ħidma tal-Persunal tal-Kummissjoni "Identifikazzjoni tal-Ħtiġijiet ta' Rkupru tal-Ewropa", ippubblikat bħala parti mill-proposta riveduta tal-QFP.

47. It-TJTPs jappartjenu għall-perjodu ta' programmazzjoni 2021–2027. Il-Kummissjoni tenfasizza li l-approvazzjoni tat-TJTPs hija kkundizzjonata minn deskrizzjoni ċara tal-proċess ta' tranżizzjoni lejn ekonomija newtrali għall-klima fil-livell nazzjonali, u l-impatt tagħha fil-livell tat-territorju.

Bi tweġiba għat-tbatija u t-tfixkil globali fis-suq tal-enerġija kkawżat mill-invażjoni tal-Ukrajna mir-Russja, il-Kummissjoni Ewropea ppreżentat il-Pjan REPowerEU. REPowerEU hu pjan biex niffrankaw l-enerġija, niġġeneraw enerġija nadifa u niddiversifikaw il-provvisti tal-enerġija tagħna. Fil-kuntest tal-Komunikazzjoni REPowerEU, il-Kummissjoni rrikonoxxiet li l-Istati Membri jista' jkollhom bżonn jużaw il-faħam għal perjodu itwal biex inaqqsu malajr id-dipendenza fuq il-fjuwils fossili Russi u jżidu l-indipendenza enerġetika tal-Ewropa minn forniturі mhux affidabbli u fjuwils fossili volatili, filwaqt li jaċċelleraw it-tranżizzjoni lejn enerġija nadifa u jżidu r-reżiljenza tas-sistema tal-enerġija madwar l-UE. Filwaqt li jirrikonoxxi l-miżuri meħtieġa fuq terminu qasir, ir-REPowerEU jappella għal aċċellerazzjoni qawwija tal-adozzjoni ta' sorsi ta' enerġija rinnovabbli bħala mod kif jitnaqqsu malajr l-importazzjonijiet filwaqt li jintlaħqu l-għanijiet tal-enerġija u tal-klima għall-2030 u l-2050.

52. Il-biċċa l-kbira tal-Istati Membri għandhom jew qed jippjanaw li jeliminaw gradwalment l-estrazzjoni tal-faħam qabel ma jeliminaw gradwalment l-impjanti tal-enerġija tal-faħam minħabba li l-estrazzjoni tal-faħam għandha impatti ambjentali aktar negattivi u mhijiex kosteffiċjenti. It-tneħħija gradwali tal-impjanti tal-enerġija bil-faħam hija ppjanata fil-biċċa l-kbira tal-Istati Membri iżda b'mod aktar gradwali, u huwa għalhekk li l-importazzjonijiet tal-faħam se jkollhom jissostitwixxu l-faħam lokali għal xi żmien.

[3] Il-konfigurazzjoni tal-Kunsill Impjiegi, Politika Soċjali, Saħħa u Affarijiet tal-Konsumatur

KONKLUŻJONIJIET U RAKKOMANDAZZJONIJIET (Paragrafi 57-63)

Tweġibiet tal-Kummissjoni:

57. Il-bażi ġuridika tal-politika ta' koeżjoni 2014-2020 ma kien fiha l-ebda objettiv speċifiku firrigward tal-appoġġ għat-tranżizzjoni enerġetika tar-reġjuni tal-faħam u, b'mod aktar ġenerali, ma kienet tinkludi l-ebda dispożizzjoni speċifika għar-reġjuni tal-faħam. L-Istati Membri ma kellhom l-ebda obbligu li jittrattaw ir-reġjuni tal-faħam b'mod partikolari meta ġew innegozjati l-programmi 2014-2020. Barra minn hekk, l-Istati Membri għandhom id-dritt li jiddefinixxu t-taħlita tal-enerġija tagħhom u b'hekk is-sehem tal-fjuwils fossili, sakemm dawn jikkonformaw mal-obbligi legali tagħhom.

58. Id-*data* dwar il-parteċipazzjoni tal-ħaddiema tal-faħam li ngħataw is-sensja għal korsijiet ta' taħriġ iffinanzjati mill-UE kienet nieqsa minħabba li ma kien hemm l-ebda rekwiżit legali biex tinġabar *data* dwar il-parteċipazzjoni għal dan il-grupp speċifiku (id-*data* dwar il-parteċipazzjoni hija disponibbli b'mod ieħor).

60. Filwaqt li huwa r-rwol tal-investiment tal-FEŻR huma assoċjati mal-ħolqien tal-impjiegi, il-FSE huwa l-istrument ewlieni tal-UE li jappoġġja l-opportunitajiet ta' impjieg u l-ħiliet tan-nies. Il-finanzjament pubbliku għandu rwol fundamentali fl-iskattar tal-iffrankar tal-enerġija madwar l-UE f'konformità mal-miri tal-UE u huwa forza ewlenija biex jiżdiedu u jiġu ingranati l-investimenti fl-effiċjenza enerġetika.

61. Il-proposta tal-JTF kienet konformi mar-riżultati tal-konsultazzjoni pubblika dwar il-baġit fit-tul tal-UE wara l-2020 fil-qasam tal-koeżjoni u l-valutazzjoni tal-impatt li twettqet għall-finijiet tar-Regolament għall-FEŻR u l-FK. Il-proposta kienet tirrifletti l-aspettattivi tal-istituzzjonijiet l-oħra tal-UE — il-Parlament Ewropew, il-Kumitat tar-Reġjuni u l-Kunsill tal-Unjoni Ewropea, li kollha appellaw biex jiġu indirizzati l-impatti fuq il-ħaddiema u l-komunitajiet affettwati mit-tranżizzjoni lejn ekonomija newtrali għall-klima għal tranżizzjoni soċjalment ġusta fl-implimentazzjoni tal-Ftehim ta' Pariġi.

Il-programmazzjoni tal-JTF tqis bis-sħiħ il-ħtieġa tar-reġjuni tal-faħam, tal-pit u tax-shale bituminuż kif ukoll tar-reġjuni intensivi fil-karbonju.

Rakkomandazzjoni 1 — Iċċekkja li l-Fond għal Tranżizzjoni Ġusta jintuża b'mod effettiv u effiċjenti biex itaffi l-impatt soċjoekonomiku tat-tranżizzjoni lejn in-newtralità klimatika fir-reġjuni b'użu intensiv tal-faħam u tal-karbonju

Il-Kummissjoni taċċetta r-rakkomandazzjoni.

Rakkomandazzjoni 2 — Ikkondividi l-prattiki tajbin għall-kejl u l-ġestjoni tal-emissjonijiet tal-metan

Il-Kummissjoni taċċetta r-rakkomandazzjoni.

Il-kontenut tar-Regolament futur jiddependi fuq l-eżitu tal-proċedura leġiżlattiva u huwa r-riżultat ta' deċiżjoni meħuda mil-Leġiżlatur tal-UE fir-rigward tal-proposta magħmula mill-Kummissjoni.